

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

DEPARTAMENT BUDOWNICTWA

PRZEPISY TECHNICZNO - BUDOWLANE DLA BUDYNKÓW

DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ustawa - Prawo budowlane

z dnia 7 lipca 1994 r.

(Dz. U. z 2013 r. poz. 1409,
z późn. zm.)

rozporządzenie
Ministra Infrastruktury

z dnia 12 kwietnia 2002 r.

w sprawie warunków
technicznych, jakim powinny
odpowiadać budynki i ich
usytuowanie

(Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690,
z późn. zm.)

Przepisy ustawy – Prawo budowlane

normują m.in. działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy i utrzymywania obiektów budowlanych, w sposób nieograniczający praw osób niepełnosprawnych poprzez:

1. Nałożenie na inwestora obowiązku projektowania i budowania obiektów budowlanych w sposób zapewniający niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich (art. 5 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy);
2. Niedopuszczalność udzielania odstępstw od warunków technicznych, które powodowałyby ograniczenia dostępności obiektów budowlanych dla osób niepełnosprawnych (art. 9 ust. 1 ww. ustawy);
3. Rezygnację z obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę dla pochylni przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych;

Przepisy ustawy – Prawo budowlane

normują m.in. działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy i utrzymywania obiektów budowlanych, w sposób nieograniczający praw osób niepełnosprawnych poprzez:

4. Nałożenie na projektanta obowiązku zamieszczenia w projekcie architektoniczno-budowlanym opisu dostępności obiektu budowlanego dla osób niepełnosprawnych (art. 34 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy);
5. Uznanie zmian dotyczących korzystania z obiektów budowlanych przez osoby niepełnosprawne za istotne odstępstwo od projektu budowlanego – wymagające zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 36a ust. 5 pkt 5 ww. ustawy);
6. Obowiązek przeprowadzenia kontroli obiektu użyteczności publicznej i budynku mieszkalnego wielorodzinnego przez właściwy organ, w celu stwierdzenia prowadzenia jej zgodnie z ustaleniami i warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę, pod względem spełnienia warunków niezbędnych do korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich (art. 59a ust. 2 pkt 2 lit. f ww. ustawy).

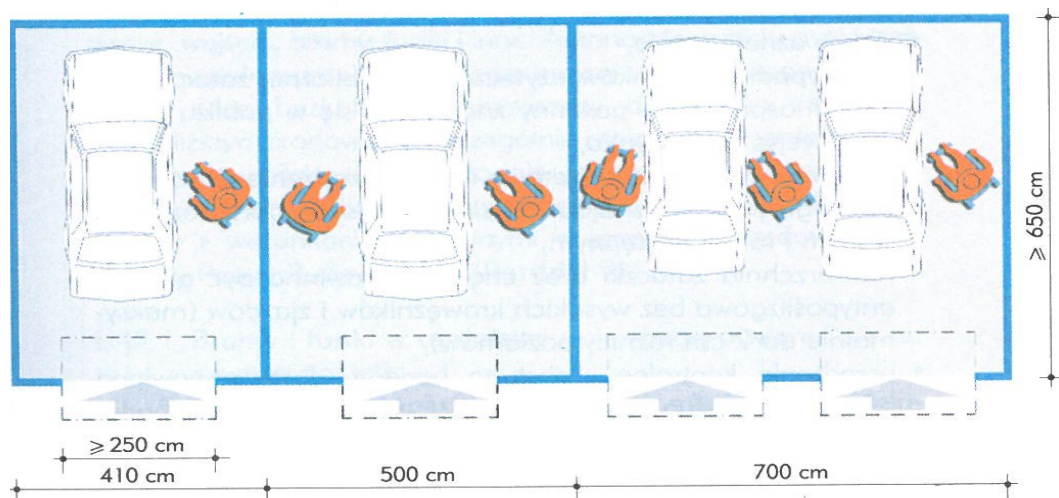
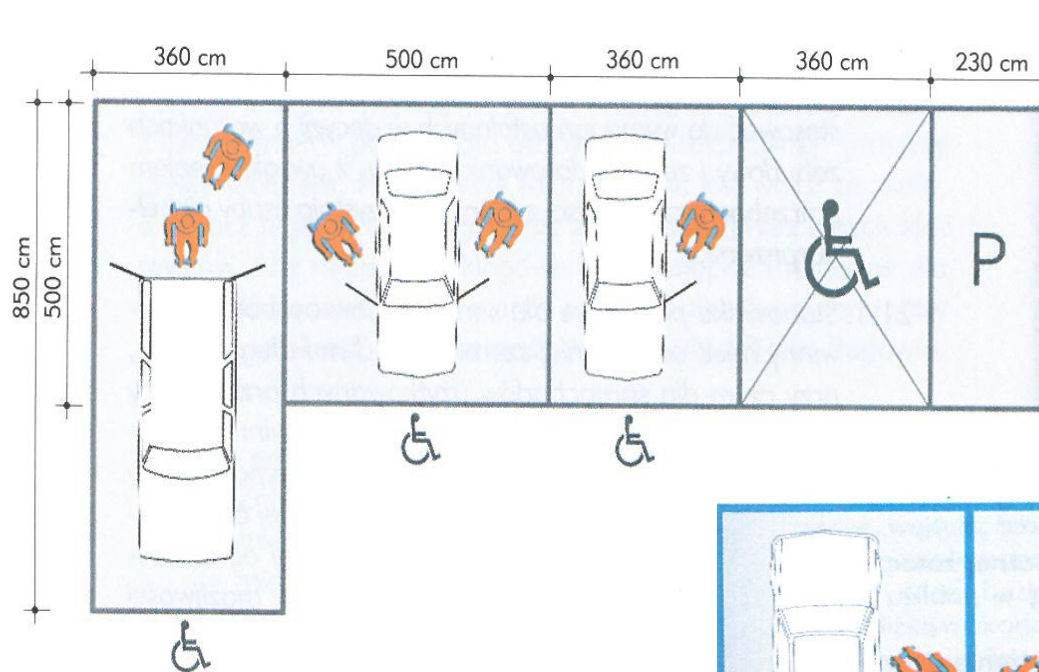
Przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

zawierają szczególne wymagania uwzględniające potrzeby osób niepełnosprawnych
m. in. w zakresie:

- **§ 16 ust. 1**, do wejść do budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej powinny być doprowadzone od dojeżdż i dojazdów, o których mowa w § 14 ust. 1 i 3, utwardzone dojścia o szerokości minimalnej 1,5 m, przy czym co najmniej jedno dojście powinno zapewniać osobom niepełnosprawnym dostęp do całego budynku lub tych jego części, z których osoby te mogą korzystać;
- **§ 18 ust. 2**, liczbę i sposób urządzenia miejsc postojowych należy dostosować do wymagań ustalonych w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem potrzebnej liczby miejsc, z których korzystają osoby niepełnosprawne;
- **§ 20**, miejsca postojowe dla samochodów, z których korzystają wyłącznie osoby niepełnosprawne, mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 5 m od okien budynku mieszkalnego wielorodzinnego i zamieszkania zbiorowego oraz zbliżone bez żadnych ograniczeń do innych budynków. Miejsca te wymagają odpowiedniego oznakowania;

Wymiary stanowisk garażowych

Źródło: „Jak dostosować budynek” Wydawca:
Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Warszawa

-§ 22 ust. 4, miejsca do gromadzenia odpadów stałych przy budynkach wielorodzinnych powinny być dostępne dla osób niepełnosprawnych;

-§ 40 ust. 1, w zespole budynków wielorodzinnych objętych jednym pozwoleniem na budowę należy, stosownie do potrzeb użytkowych, przewidzieć place zabaw dla dzieci i miejsca rekreacyjne dostępne dla osób niepełnosprawnych, przy czym co najmniej 30 % tej powierzchni powinno znajdować się na terenie biologicznie czynnym, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej;

-§ 42 ust. 2, furtki w ogrodzeniu przy budynkach mieszkalnych wielorodzinnych i budynkach użyteczności publicznej nie mogą utrudniać dostępu do nich osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich;

-§ 54 ust. 2, w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, budynku zamieszkania zbiorowego oraz budynku użyteczności publicznej, wyposażanym w dźwigi, należy zapewnić dojazd z poziomu terenu i dostęp na wszystkie kondygnacje użytkowe osobom niepełnosprawnym;

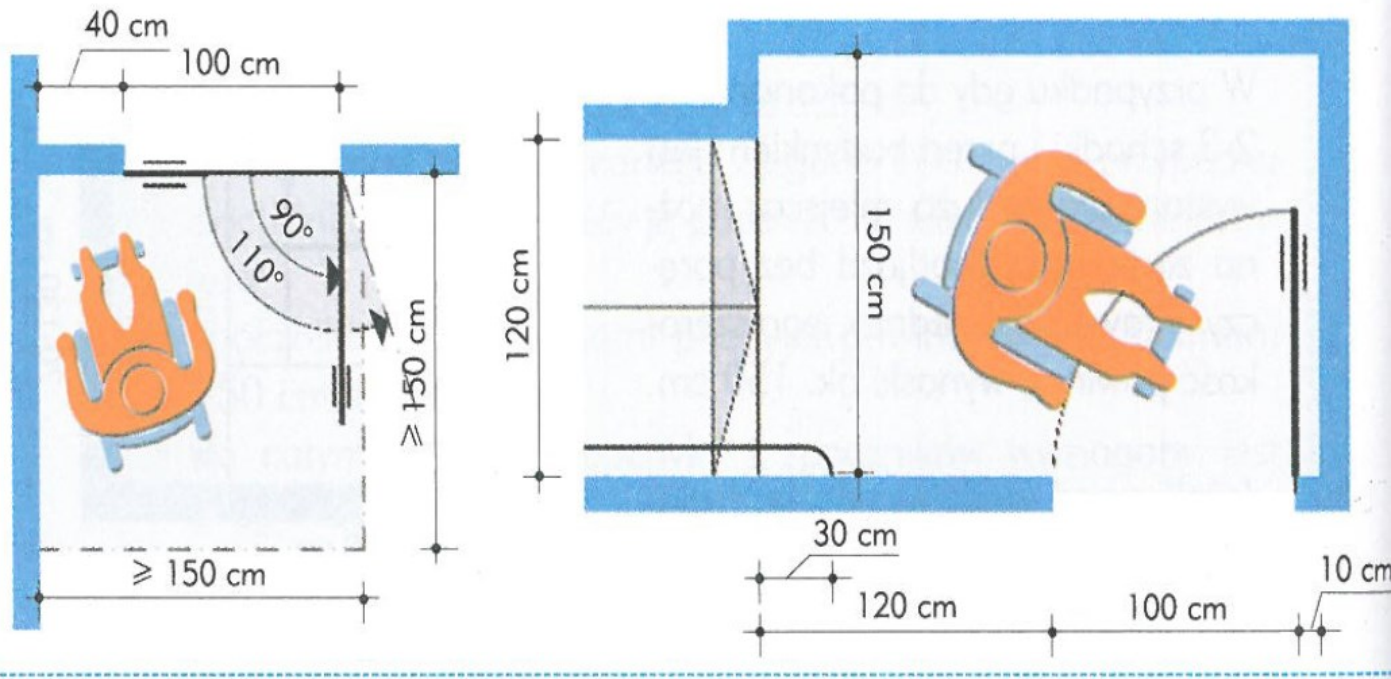
-**§ 55 ust. 1**, w budynku mieszkalnym wielorodzinnym niewyposażonym w dźwigi należy wykonać pochylnię lub zainstalować odpowiednie urządzenie techniczne, umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym do mieszkań położonych na pierwszej kondygnacji nadziemnej oraz do kondygnacji podziemnej zawierającej miejsca postojowe dla samochodów osobowych;

-**§ 55 ust. 2**, w niskim budynku zamieszkania zbiorowego i budynku użyteczności publicznej, niewymagającym wyposażenia w dźwigi, o których mowa w § 54 ust. 1, należy zainstalować urządzenia techniczne zapewniające osobom niepełnosprawnym dostęp na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, z których mogą korzystać. Nie dotyczy to budynków koszarowych, zakwaterowania w zakładach karnych, aresztach śledczych oraz zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich;

- **§ 61 ust. 1**, położenie drzwi wejściowych do budynku oraz kształt i wymiary pomieszczeń wejściowych powinny umożliwiać dogodne warunki ruchu, w tym również osobom niepełnosprawnym;

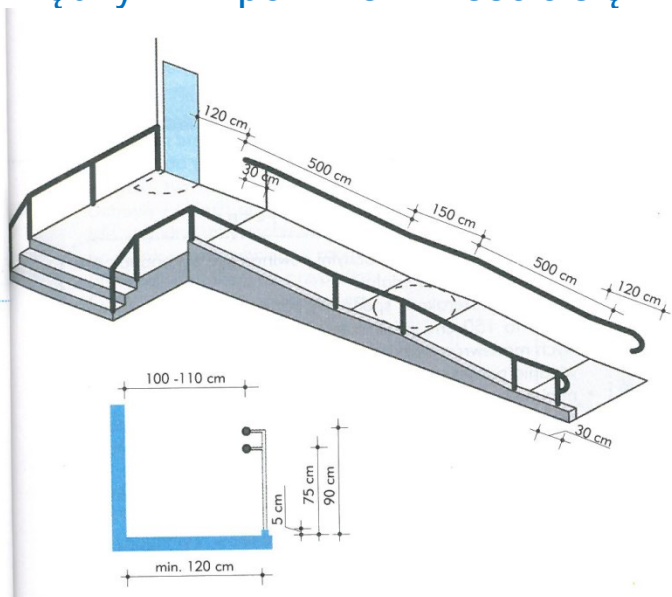
Minimalne wymiary powierzchni manewrowych przy drzwiach

Źródło: „Jak dostosować budynek” Wydawca: Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Warszawa

- § 69 ust. 8, w budynkach opieki zdrowotnej, a także budynkach zamieszkania zbiorowego przeznaczonych dla osób starszych oraz niepełnosprawnych zabrania się stosowania stopni schodów z noskami i podcięciami;
- § 71 ust. 1, pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych powinny mieć szerokość płaszczyzny ruchu 1,2 m, krawężniki o wysokości co najmniej 0,07 m i obustronne poręcze odpowiadające warunkom określonym w § 298, przy czym odstęp między nimi powinien mieścić się w granicach od 1 m do 1,1 m;

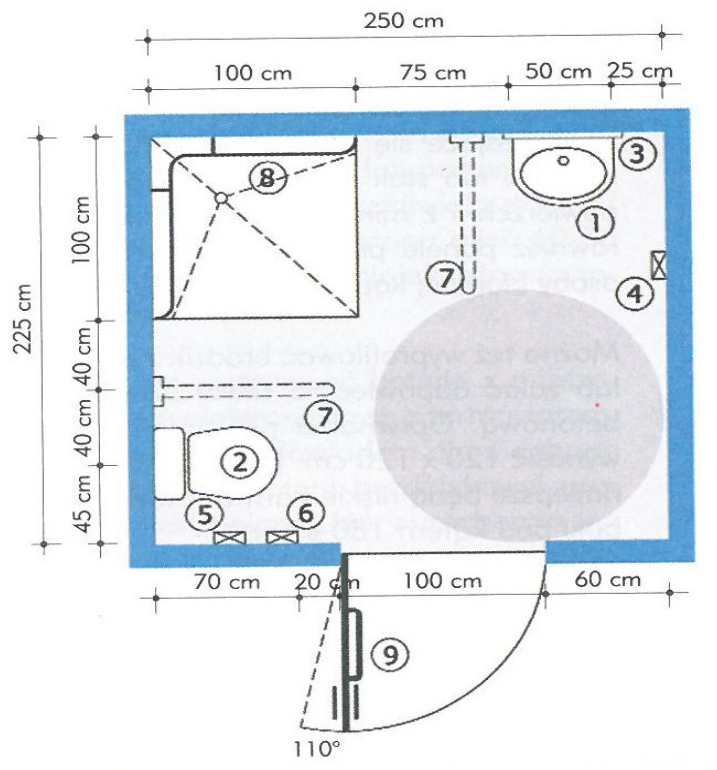
Przykłady rozwiązań przestrzennych pochylni

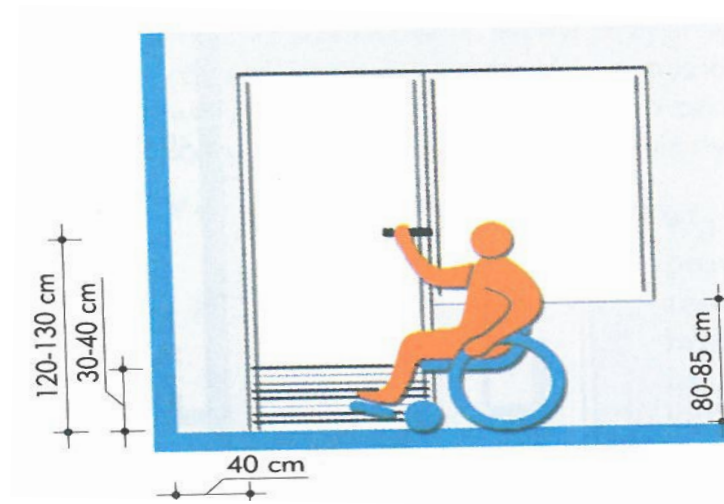
- **§ 71 ust. 3**, powierzchnia spocznika przy pochylni dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich powinna mieć wymiary co najmniej 1,5 x 1,5 m poza polem otwierania skrzydła drzwi wejściowych do budynku;
- **§ 74**, w budynku użyteczności publicznej pomieszczenia ogólnodostępne ze zróżnicowanym poziomem podłóg powinny być przystosowane do ruchu osób niepełnosprawnych;
- **§ 86 ust. 1**, w budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób;
- **§ 87 ust. 6**, w ustępie publicznym co najmniej jedna kabina powinna być przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- **§ 104 ust. 4**, stanowiska postojowe w garażu, przeznaczone dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne, powinny mieć zapewniony dojazd na wózku inwalidzkim z drogi manewrowej do drzwi samochodu co najmniej z jednej strony, o szerokości nie mniejszej niż 1,2 m;
- **§ 129 pkt 3**, urządzenie zsypowe zainstalowane w budynku powinno odpowiadać następującym warunkom: komora wysypowa powinna być wydzielona pełnymi ścianami, spełniającymi wymagania § 216 ust. 1, a także mieć drzwi o szerokości co najmniej 0,8 m, umieszczone w sposób umożliwiający dostęp osobom niepełnosprawnym;

Parametry wymiarowe łazienki

Parametry wymiarowe dostępu do okna

-§ 155 ust. 2, skrzydła okien, świetliki oraz nawietrzaki okienne, wykorzystywane do przewietrzania pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, powinny być zaopatrzone w urządzenia pozwalające na łatwe ich otwieranie i regulowanie wielkości otwarcia z poziomu podłogi lub pomostu, także przez osoby niepełnosprawne, jeżeli nie przewiduje się korzystania z pomocy innych współużytkowników;

-§ 192a, mieszkania w budynku mieszkalnym wielorodzinnym i odrębne mieszkania w budynku zamieszkania zbiorowego należy wyposażyć w instalację wejściowej sygnalizacji dzwonekowej oraz w odpowiednią sygnalizację alarmowo-przyzywową dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych;

-§ 193 ust. 2a, kabina dźwigu osobowego dostępna dla osób niepełnosprawnych powinna mieć szerokość co najmniej 1,1 m i długość 1,4 m, poręcze na wysokości 0,9 m oraz tablicę przyzywową na wysokości od 0,8 m do 1,2 m w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od naroża kabiny z dodatkowym oznakowaniem dla osób niewidomych i informacją głosową;

-§ 298 ust. 4, przy balustradach lub ścianach przyległych do pochylni, przeznaczonych dla ruchu osób niepełnosprawnych, należy zastosować obustronne poręcze, umieszczone na wysokości 0,75 i 0,9 m od płaszczyzny ruchu;

-§ 299 ust. 5, okna w pomieszczeniach przewidzianych do korzystania przez osoby niepełnosprawne powinny mieć urządzenia przeznaczone do ich otwierania, usytuowane nie wyżej niż 1,2 m nad poziomem podłogi;

- § 302 ust. 3, w pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci oraz osób niepełnosprawnych na grzejnikach centralnego ogrzewania należy umieszczać osłony, chroniące od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym.

Zapewnienie dostępności dla osób niepełnosprawnych w przypadku obiektów istniejących

Przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie w takich przypadkach dają możliwość skorzystania z procedury opisanej § 2 ust. 2 - 4, zgodnie z którą przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie oraz przy zmianie sposobu użytkowania budynków o określonej powierzchni użytkowej wymagania, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo-rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Dziękuję za uwagę

Jarosław Kapłon

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

www.mir.gov.pl